

Onderwijsverslag 2022-2023

FISCAAL ECONOMISCH INSTITUUT BV

Periode: 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023

Inleiding

In dit verslag treft u een rapportage aan van het door FEI BV verzorgde onderwijs gedurende het collegejaar 2022-2023. Alle vakken hebben in het collegejaar 2022-2023 op de campus plaatsgevonden. Van de colleges worden in beginsel opnames gemaakt die aan de studenten ter beschikking kunnen worden gesteld. Ter beschikkingstelling vindt echter alleen plaats indien ten minste 50% van de studenten bij het college aanwezig is.

In de onderdelen 1 t/m 8 wordt uitgebreid verslag gedaan van het door FEI BV verzorgde reguliere academisch onderwijs ten behoeve van de Erasmus School of Economics. Daarnaast verzorgt FEI BV, al dan niet in samenwerking met anderen, postacademisch onderwijs. In onderdeel 9 wordt hiervan verslag gedaan.

Niveaus van onderwijs:

1. Introductie Fiscale Economie
2. Fiscale Economie
3. Fiscaal Ondernemerschap
4. Fiscaal Concernrecht
5. Minor Ondernemen en Belastingen
6. Opleiding Fiscale Economie bachelor 2
  - a. Inkomstenbelasting A
  - b. Omzetbelasting
7. Opleiding Fiscale Economie bachelor 3
  - a. Privaat en Ondernemingsrecht
  - b. Inkomstenbelasting B
  - c. Successiewet
  - d. Belasting op Onroerende Zaken
  - e. Formeel Bestuurs- en Belastingrecht
  - f. Vennootschapsbelasting
  - g. Internationaal- en Europees belastingrecht – basis
  - h. Bijzondere Heffingen
  - i. Integratie Fiscale Economie
  - j. Bachelorscripties
  - k. Bachelorexamen
8. Opleiding Fiscale Economie master
  - a. Europees- en Internationaal Belastingrecht
  - b. Indirect Tax Policy
  - c. Indirect Tax Assurance and Technology
  - d. Direct Tax Assurance and Technology
  - e. Werkcolleges
    - i. MKB
    - ii. MNO
  - f. Capita Selecta

- i. Europese BTW en andere indirecte belastingen
    - ii. Internationaal en Europees Belastingrecht
  - g. Masterscripties
  - h. Masterexamen
- 9. Postacademisch Onderwijs

1. Introductie Fiscale Economie

Het doel van dit vak (bachelor 1) is kennismaking met fiscale economie voor studenten die zich hebben ingeschreven als fiscaal econoom. Gedurende acht colleges van twee uren worden de studenten door het fiscale landschap geleid. Er komen diverse onderwerpen aan de orde die door verscheidene docenten verbonden aan het Fiscaal Economisch Instituut worden gepresenteerd. De colleges zijn verplicht. Er is geen tentamen en ook geen te bestuderen literatuur.

<i>Colleges:</i>	Het onderwijs is verspreid over het gehele collegejaar 2022/2023 gegeven in de vorm van acht colleges van twee uur.
<i>Docenten:</i>	Hoorcollege: Prof. dr. P. Kavelaars, drs. C. van Wijk, mr. M.P.L. Adriaansen, mr. T.C. Hoogwout, mr. drs. J. Gruson, L.C. van Hulten MSc, drs. M.H.M. Smeets, dr. Y.M. Tigelaar – Klootwijk.
<i>Studielast:</i>	0 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak is verplicht voor alle studenten die zich hebben ingeschreven voor de studie fiscale economie.

<u>Datum</u>	<u>Onderwerp</u>	<u>Docent</u>	<u>Zaal</u>
1 september	Kennismaken met de fiscale praktijk (BA take off)	Diverse externe sprekers/fiscale alumni	Theil CT-6
29 september	Inleiding in belastingen	Prof. dr. P. Kavelaars	Theil CB-2
3 november	Loon- en inkomstenbelasting	drs. C. Van Wijk	Theil CB-2
2 februari	Formele aspecten/successiewet	mr. M.P.L. Adriaansen/mr. Th. Hoogwout	Theil CB-2
28 februari	Omzetbelasting	mr. drs. J. Gruson	Theil CT-6
30 maart	Internationaal/Europees belastingrecht	mr. L.C. van Hulten	Theil CT-6
2 mei	Vennootschapsbelasting	drs. M.H.M. Smeets	Theil CT-6
1 juni	Economische aspecten van belastingheffing	dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Theil CT-6

2. Fiscale Economie

Dit bachelorvak (bachelor 2) is voor alle economie studenten een eerste (verplichte) kennismaking met de belastingwetenschap. Het doel van dit bachelorvak is de academisch gevormde econoom vertrouwd te maken met de fiscale regelgeving, waar hij of zij bij de beroepsuitoefening of in privé onvermijdelijk mee te maken krijgt. Aan bod komen de plaats van de belastingheffing in het economische bestel en de economische effecten hiervan, de juridische vormgeving en de structuur van de belastingregelgeving, de belastingbeginselen en de functies van belastingheffing, de ondernemer en de belastingwetgeving, de particulier en de belastingwetgeving, belastingheffing van rechtspersonen en de omzetbelasting.

Vanwege het groot aantal studenten dat het vak Fiscale Economie volgt, werd bij dit vak de aanwezigheid van minimaal 100 studenten gehanteerd om de opname van de colleges beschikbaar te stellen.

Colleges: Het onderwijs is in blok 2 van collegejaar 2022/2023 (gedurende zeven weken) gegeven in de vorm van twee keer twee uur interactief hoorcollege per week (14 HC's), en een totaal van vijf practica van twee uur. Het cijfer voor het vak fiscale economie wordt voor 80% bepaald door het cijfer van het schriftelijk tentamen en voor de overige 20% door voldoende participatie in de practica.

Studenten werd verzocht voor aanvang van de collegereeks een webcast te bekijken. In deze webcast wordt het werken met een wettenbundel behandeld. In de practica worden de studenten aan de hand van opgaven vertrouwd gemaakt met de meer praktische aspecten van het vakgebied. De practica werden begeleid door docenten en TA's van de vakgroep. Verder wordt er gebruikt gemaakt van de vragen uit de EUR-game app, overgezet naar Canvas, waardoor studenten zelf kunnen oefenen met de stof en met oude meerkeuze tentamenvragen.

Docenten: Hoorcollege: Prof. dr. P. Kavelaars en prof. mr.dr. M.M.W.D Merkx.

Practicum drs. A.W. de Beer, mr. drs. J. Gruson MA, mr. T.C. Hoogwout, drs. P.C.J. Oerlemans, mr. R.B.N. van Ovost, R. Tichelaar AA, drs. C van Wijk, dr. R.N.F. Zuidgeest.

Tentamen: Participatie in de practica (20%), Online proctored tentamen (ANS) multiple-choice (80%).

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Dit vak is verplicht voor alle studenten die afstuderen in de richtingen Economics & Business en Fiscale economie.

Resultaten:

Fiscale Economie

	Totaal	Geslaagd	Percentage
15-12-2022	435	263	60.5%
19-07-2023 (her)	91	54	59.3%

3. Fiscaal Ondernemerschap

Na het volgen van het vak Fiscaal Ondernemerschap heeft de student de eerste kennis opgedaan die nodig is van het belastingrecht. Hoofddoel van het vak is het verschaffen van inzicht in de structuur en werking van het Nederlandse belastingstelsel, met name voor zover dit betrekking heeft op ondernemingen en hun participanten. Bij Fiscaal Ondernemerschap komen met name onderwerpen als de winstbepaling van ondernemingen en inkomen uit aanmerkelijk belang aan bod.

Alle colleges zijn fysiek op de campus gegeven.

Colleges: Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zeven colleges van elk drie uur gegeven.

Docent: Mr. R.B.N. van Ovost

Tentamen: Online proctored tentamen (ANS)

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Dit vak is verplicht voor verschillende bachelor-majors en schakelprogramma's. Hiernaast is er de mogelijkheid het vak als keuzevak in te brengen in verschillende majors. Voorts maakt het vak deel uit van de minor Ondernemen en Belastingen (zie 4).

Resultaten:

Fiscaal Ondernemerschap

	Totaal	Geslaagd	Percentage
20-10-2022	29	21	72.4%
13-07-2023 (her)	4	2	50,0%

4. Fiscaal Concernrecht

Na het volgen van de vakken Fiscaal Ondernemerschap en Fiscaal Concernrecht heeft de student de kennis in huis die de accountant nodig heeft van het belastingrecht. Hoofddoel van Fiscaal Concernrecht is het verschaffen van inzicht in de structuur en werking van het Nederlandse belastingstelsel, met name voor zover dit betrekking heeft op kapitaalvennootschappen en hun participanten. In de colleges staan de vennootschapsbelasting en het internationale belastingrecht centraal.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zeven colleges gegeven van elk drie uur.
<i>Docenten:</i>	Drs. M.T.E. Robben
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak is verplicht voor verschillende bachelor-majors en schakelprogramma's. Daarnaast is er de mogelijkheid het vak als keuzevak in te brengen in verschillende majors. Voorts maakt het vak deel uit van de minor Ondernemen en Belastingen (zie 5).

Resultaten:

Fiscaal Concernrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
18-10-2022	27	8	46,2%
10-07-2023 (her)	9	7	77.8%

5. Minor Ondernemen en Belastingen

Er is in blok 1 een minor aangeboden die bestaat uit de volgende onderdelen:

- Fiscaal Concernrecht;
- Fiscaal Ondernemerschap
- Privaat- en Ondernemingsrecht

Voor een beschrijving van deze vakken wordt verwezen naar 3, 4, 7(a).

De drie vakken geven recht op 12 ECTS (3 x 4 ECTS). Voor studenten uit een aantal studierichtingen is dat voldoende voor het classificeren van de minor als volwaardig onderdeel binnen de studierichting. Een aantal studierichtingen waarbij studenten ook de minor kunnen volgen eist echter 15 ECTS alvorens zij een minor volwaardig achten. In verband daarmee wordt aan betrokken studenten de gelegenheid geboden een essay met als thema ondernemen en belastingen te schrijven, waarmee 3 ECTS kunnen worden behaald. Vier studenten hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. De

essays zijn geschreven onder begeleiding van mr. R.B.N. van Ovost. Meelezers zijn drs. M.T.E. Robben en mr. M.P.L. Adriaansen.

Zoals jaarlijks wordt vastgelegd in de *Minortoelatingsmatrix* op de centrale minorwebsite, is deelname aan deze minor uitsluitend mogelijk voor studenten van bepaalde opleidingen van de Erasmus Universiteit. Toelating tot de minor kan plaatsvinden nadat voldaan is aan de voor deze minor geldende toelatingseis. Deze houdt in dat minimaal 60 ECTS uit bachelor-1 en bachelor-2 van de EUR-opleiding waarvoor men ingeschreven staat (cijfers 5,5 en hoger) moet worden behaald vóór 1 april van het voorafgaande studiejaar.

In het totaal hebben circa 46 studenten aan de minor deelgenomen, waarvan 14 studenten de minor in zijn geheel hebben behaald.

De resultaten zijn verwerkt in de bij 3, 4 en 7(a) gegeven overzichten. In het collegejaar 2022/2023 hebben vier studenten een paper geschreven; hiervan hebben vier studenten een voldoende behaald.

6. Opleiding Fiscale Economie bachelor 2

a. Inkomstenbelasting A

De doelstellingen van het vak zijn:

- het verwerven van inzicht in de structuur en opzet van de loon- en inkomstenbelasting met name t.a.v. de structuur van de belastingen, de arbeidsinkomsten, inkomsten uit eigen woning, periodieke uitkeringen en verstrekkingen en de vermogensrendementsheffing;
- het ontwikkelen van de vaardigheid de juiste rechtsbronnen aan te boren om te komen tot een verantwoorde wetstoepassing in concrete situaties;
- het ontwikkelen van kritisch vermogen om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling op het gebied van de loon- en inkomstenbelasting in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

De volgende onderwerpen komen o.a. aan bod:

- inleiding tot de inkomstenbelasting
- structuur van het inkomensbegrip
- belastingheffing over inkomen uit arbeid die in en buiten dienstbetrekking is verricht (incl. loonbelasting en premieheffing), zowel voor de binnenlandse belastingplichtigen als voor de buitenlandse belastingplichtigen
- periodieke uitkeringen en verstrekkingen
- aansprakelijkheidsregels
- sociale verzekeringen/premieheffing
- eigen woning
- vermogensrendementsheffing

De hoorcolleges en practica hebben fysiek op de campus plaatsgevonden. De bespreeksessies hebben daarnaast in het Bayle-gebouw plaatsgevonden.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 3) zijn 11 colleges gegeven van elk twee uur en vier practica. Ook is er een verplicht voorlichtingscollege van twee uur gegeven ter instructie van het schrijven van het essay.
<i>Docenten:</i>	Drs. C. van Wijk, mr. R.B.N. van Ovost en prof. dr. P. Kavelaars. Essay docenten: drs. C. van Wijk, mr. R.B.N. van Ovost, mr. drs. J. Gruson en drs. M.H.M. Smeets. Essay studentassistenten: Myrthe Scheeren, Eva Voordouw, Nynke ten Haaf en Luka Schelling.
<i>Tentamen:</i>	Essay (20%), online proctored tentamen (ANS) (80%).
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het tweede bachelorjaar en maakt verder ook deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Inkomstenbelasting A

	Totaal	Geslaagd	Percentage
23-02-2023	88	55	62.5%
18-07-2023 (her)	14	9	64.3%

b. Omzetbelasting

Dit bachelorvak beoogt inzicht te geven in de juridische en economische werking van de omzetbelasting. De aandacht wordt voornamelijk gericht op de Wet op de omzetbelasting 1968. De omzetbelasting is binnen de Europese Unie sterk geharmoniseerd. In dat kader wordt bij de behandeling van de Wet op de omzetbelasting 1968 de relatie gelegd met de EU-BTW-richtlijn die voortvloeit uit het harmonisatieproces en waarop de Wet op de omzetbelasting 1968 is gebaseerd.

In het kader van het academische vaardighedenprogramma dient ten behoeve van het vak Omzetbelasting een paper te worden geschreven over een belangrijk BTW-arrest. In groepjes van 3 studenten wordt er een gezamenlijk paper geschreven van maximaal 2.000 woorden. Het cijfer voor de paper bepaalt voor 20% het eindcijfer van het tentamen.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 5) 13 hoorcolleges gegeven van elk twee uren en daarnaast drie practica van elk twee uur.
<i>Docenten:</i>	Drs. P.C.J. Oerlemans, prof. mr.dr. M.M.W.D. Merkx en mr. drs. J. Gruson (coördinator). Essay docenten: prof. dr. P. Kavelaars, M.D.C. Gomes Vale Viga MSc, mr. drs. J. Gruson en drs. M.H.M. Smeets. Essay studentassistenten: Eva Voordouw, Luka Schelling, Nynke ten Haaf en Nick Veldheer.
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS) (80%) + paper (20%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het tweede bachelorjaar en maakt verder ook deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Omzetbelasting

	Totaal	Geslaagd	Percentage
30-06-2023	86	57	66.3%
18-07-2023 (her)	11	7	63.6%

7. Opleiding Fiscale Economie bachelor 3

De opleiding Fiscale Economie ziet het als haar taak in het derde jaar bachelor studenten op te leiden tot studenten die aan het eind van de bachelor studie beschikken over kennis en overzicht van zowel de basis in de algemene economie en de bedrijfseconomie, als ook het brede spectrum van Nederlands belastingrecht.

De bachelor moet de attitude hebben de verworven kennis te gebruiken bij de bestudering van de overheidsfinanciën en de rol die belastingheffing daarin speelt, waarbij hij de economische effecten van belastingheffing op ondernemersgedrag en handelen van burgers moet kunnen plaatsen.

a. Privaat- en Ondernemingsrecht

De student wordt vertrouwd gemaakt met de belangrijkste grondslagen en begrippen op het gebied van het privaatrecht, ondernemingsrecht en personen- en familierecht. Als fiscaal econoom zal de student bij het nemen van beslissingen oog moeten hebben voor de bepaalde juridische problemen en de oplossingen hiervoor. Met het behandelde op de colleges en de te bestuderen literatuur moet de student derhalve niet alleen in staat zijn het juridische probleem te beschrijven, maar moet hij tevens de relevante rechtsregels kunnen vinden waarmee het probleem tot een oplossing kan worden gebracht. Er wordt wekelijks gebruik gemaakt van vooraf te bekijken kennisclips.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zeven colleges gegeven van elk drie uur. Daarnaast zijn er iedere week kennisclips op canvas geplaatst.
<i>Docenten:</i>	Mr. M.P.L. Adriaansen
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en is een onderdeel van de verdiepende minor Fiscale Economie en van de verbredende minor Ondernemen en Belastingen (zie 5). Voorts wordt dit vak gebruikt voor het deficiëntie programma van de RC-opleiding.

Resultaten:

Privaat- en ondernemingsrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
21-10-2022	79	37	46.8%
13-07-2023 (her)	40	23	57.5%

b. Inkomstenbelasting B

De doelstellingen van het bachelorvak zijn:

- het verwerven van inzicht in de structuur en opzet van de inkomstenbelasting voor studenten die hun toekomstige werkkring zoeken binnen de sfeer van de fiscaliteit;
- het ontwikkelen van de vaardigheid de juiste rechtsbronnen te raadplegen om te komen tot een verantwoorde wetstoepassing in concrete situaties;
- het ontwikkelen van kritisch vermogen om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling op het gebied van de inkomstenbelasting in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

De volgende onderwerpen komen aan de orde bij Inkomstenbelasting B:

- winst uit onderneming, zowel voor de binnenlandse belastingplichtigen als voor de buitenlandse belastingplichtigen
- inkomen uit aanmerkelijk belang

Het vak wordt gegeven in de vorm van een aantal videoclips waarin de belangrijkste leerstukken worden besproken, met daarnaast verdiepende discussiecolleges en practica. Zowel de verdiepende colleges als de practica hebben fysiek plaatsgevonden.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zijn kennisclips online gezet, met daarnaast zeven discussiecolleges van
------------------	--

elk twee uur en er zijn nog vijf practica gegeven van elk twee uur.

Docenten: Drs. M.H.M. Smeets (coördinator), Dr. Y.M. Tigelaar – Klootwijk.

Tentamen: Online proctored tentamen (ANS)

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Inkomstenbelasting B

	Totaal	Geslaagd	Percentage
21-10-2022	75	46	61.3%
12-07-2023 (her)	11	7	63.6%

c. Successiewet

Tijdens de colleges wordt ingegaan op de wetsystematiek en de toepassing en de jurisprudentie van de Successiewet. Doelstelling van het bachelorvak is kennis en inzicht te verschaffen van de Successiewet en globaal van het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht. Daarnaast is het vak gericht op het verschaffen van theoretisch en praktisch inzicht in de vermogensoverheveling tussen de generaties of naar derden, zoals goede doelen. Hierbij wordt tevens het eventuele effect van deze vermogensoverheveling besproken voor de inkomstenbelasting en overdrachtsbelasting.

Colleges: In het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur

Docenten: Mr. T.C. Hoogwout

Tentamen: Online proctored tentamen (ANS)

Studielast: 2 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar, is onderdeel van de Verdiepende minor en maakt verder ook deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Successiewet

	Totaal	Geslaagd	Percentage
18-10-2022	66	49	74.2%
11-07-2023 (her)	13	9	69.2%

d. Belasting op Onroerende Zaken

In verschillende belastingen neemt de belastingheffing over onroerende zaken een bijzondere positie in. Te denken valt aan de omzetbelasting en de overdrachtsbelasting, waarbij zelfs specifieke bepalingen samenloop van beide belastingen zoveel mogelijk beogen te voorkomen. Daarnaast is de gemeentelijke onroerendezaakbelasting en de bepaling van de WOZ-waarde door ontwikkelingen in de winstbepaling in toenemende mate van belang.

Na afronding van dit vak heeft de student:

- inzicht verworven in de belastingheffing over de levering en verhuur van onroerende zaken;
- globaal inzicht verkregen in heffing van gemeentelijke onroerende zaakbelasting, en in het bijzonder in het heffingsobject en de waarde vaststelling voor de onroerende zaakbelasting;
- de vaardigheid ontwikkeld de juiste rechtsbronnen te raadplegen om te komen tot een verantwoorde wetstoepassing in concrete situaties;
- het kritisch vermogen ontwikkeld om op zelfstandige wijze te kunnen toetsen of de rechtsontwikkeling ter zake van de belastingheffing over onroerende zaken in overeenstemming is met de aan deze heffing ten grondslag liggende beginselen en haar economische betekenis te kunnen overzien.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 2) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur. Daarnaast is een aanvullend hoorcollege gegeven van twee uur.
<i>Docenten:</i>	drs. M.T.E. Robben (coördinator) en dr. R.N.F. Zuidgeest.
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Belasting op onroerende zaken

	Totaal	Geslaagd	Percentage
20-12-2022	60	34	56.7%
05-07-2023 (her)	21	12	57.1%

e. Formeel Bestuurs- en Belastingrecht

Dit bachelorvak verschaft de juridische basiskennis die voorwaarde is voor het met vrucht kunnen volgen van de fiscaal-economische opleiding. Doelstelling van het vak is kennis en inzicht te verschaffen van en in de hoofdzaken van het publiekrecht in het bijzonder het bestuursrecht. Daarnaast is het vak gericht op het verschaffen van

theoretisch en praktisch inzicht in de formele procedures ter realisatie van de belastingheffing.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 2) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Mr. M.P.L. Adriaansen en mr. T.C. Hoogwout.
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Dit vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Formeel Bestuurs- en Belastingrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
13-12-2022	60	40	66.7%
04-07-2023 (her)	11	7	63.6%

f. Vennootschapsbelasting

Tijdens de colleges van het vak vennootschapsbelasting wordt de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 integraal besproken. Tijdens de colleges worden de grondslagen van de vennootschapsbelasting behandeld.

In het bachelorvak vennootschapsbelasting komen de volgende onderwerpen aan bod:

- subjectieve belastingplicht;
- objectieve belastingplicht;
- verliesverrekening en de handel in verlieslichamen;
- deelnemingsvrijstelling.
- renteaftrek;
- fusies en splitsingen;
- fiscale eenheid.

Op de winstbepaling wordt ingegaan voor zover daarvoor specifieke regelingen in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 gelden.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 3) zijn 24 hoorcolleges gegeven van elk twee uur en daarnaast zijn zes practica gegeven van elk twee uur.
<i>Docenten:</i>	L.C. van Hulten MSc, drs. J. van Helvoirt, mr. M.H.C. Ruijschop en drs. M.J.A.M. van Gijlswijk.
<i>Tentamen:</i>	Tussentoets (30%) en een online proctored tentamen (ANS) (70%)
<i>Studielast:</i>	8 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Vennootschapsbelasting

	Totaal	Geslaagd	Percentage
24-02-2023	66	43	65.2%
04-07-2023 (her)	12	8	66.7%

g. Internationaal en Europees belastingrecht – basis

In dit vak wordt ingegaan op de basisbeginselen van het internationaal en het Europees belastingrecht. Zodra sprake is van grensoverschrijdende activiteiten krijgt men te maken met fiscale stelsels van meer landen. Hierdoor kan gemakkelijk dubbele belasting ontstaan. Door middel van belastingverdragen kan deze dubbele belasting worden beperkt of worden voorkomen. Dit vak heeft tot doel de student vertrouwd te maken met de basisbeginselen van het internationaal belastingrecht, de regels van internationaal belastingrecht in het nationale recht en de hoofdlijnen van de wijze waarop internationale dubbele belasting wordt voorkomen. Grensoverschrijdende activiteiten leiden er binnen de EU ook toe dat het EU-recht een rol kan gaan spelen. Het EU-recht verbiedt grensoverschrijdende belemmeringen en discriminaties. Nationale regelgevingen mogen daarmee niet in strijd zijn. Dat geldt ook voor fiscale regelgeving. Daarnaast zijn op EU-niveau ook enkele fiscale regelingen tot stand gebracht waaraan de lidstaten moeten voldoen en waarop belastingplichtigen zich kunnen beroepen. Tot slot is er een omvangrijke hoeveelheid rechtspraak ontwikkeld door het HvJ die van grote betekenis is voor de fiscaliteit. Het onderhavige vak beoogt inzicht te geven in de hoofdlijnen van deze jurisprudentie.

Colleges: Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 4) zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur. Daarnaast zijn er drie practica gegeven van elk twee uur.

Docenten: dr .L.C. van Hulten en prof. dr. P. Kavelaars.

Tentamen: Online proctored tentamen (ANS)

Studielast: 4 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt verder ook deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Internationaal en Europees belastingrecht – basis

	Totaal	Geslaagd	Percentage
18-04-2023	54	39	72.2%

h. Bijzondere Heffingen

Nederland kent diverse bijzondere heffingen, te denken valt aan lokale en/of milieuheffingen, ook diverse Rijksbelastingen en –regelingen. Deze heffingen komen in de dagelijkse praktijk minder vaak voor. Toch is de financiële impact van deze heffingen voor diverse belastingplichtigen aanzienlijk en gaat het soms het belang van meer reguliere rijksbelastingen te boven. Er zijn dan ook steeds meer fiscalisten die zich specialiseren in één of meer van de bijzondere heffingen. De bijzondere heffingen worden niet alleen gekenmerkt door afwijkende materiële regels, maar ook door vaak afwijkende procedures. Een deel van de bijzondere heffingen kenmerkt zich door de veelvuldige rechterlijke procedures die daarover worden gevoerd. Daarmee zijn er voorbeelden te over om de theorie ook praktisch inzichtelijk te maken.

In het vak Bijzondere heffingen wordt gestart vanuit het gemeentelijke en waterschapsperspectief. Daarna wordt vervolgd met milieu- en energieheffingen en de heffingen die gepaard gaan met het gebruik van motorvoertuigen. De colleges worden verzorgd door externe docenten die specialist zijn op de verschillende bijzondere heffingen.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 4) zeven gastcolleges gegeven van elk drie uur.
<i>Docenten:</i>	Mr. T.C. Hoogwout (coördinator); diverse gastdocenten
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Bijzondere Heffingen

	Totaal	Geslaagd	Percentage
20-04-2023	56	50	89.3%
06-07-2023 (her)	4	3	75.0%

i. Integratie Fiscale Economie

Het slot van de bacheloropleiding Fiscale Economie wordt gevormd door het onderdeel Integratie Fiscale Economie. In dit vak worden de afzonderlijk behandelde belastingwetten in onderling verband gebracht.

In de vorm van werkgroepen worden de economische en juridische dimensies van het vakgebied fiscale economie aan de hand van casusposities belicht. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de fiscale procedure, aan beleggingsproblematiek en vermogensoverheveling, vastgoed en belastingen, bedrijfsopvolging en aan fiscaal beleid.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan de bachelorscriptie, in de vorm van een voorlichtingsbijeenkomst. Voorts dienen de studenten een opzet voor een bachelorscriptie in te leveren.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 4) vier werkcolleges gegeven van elk drie uur. Daarnaast is nog een voorlichtingsbijeenkomst en een college waarin belastingarresten werden gelezen georganiseerd.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, mr. T.C. Hoogwout, drs. P.C.J. Oerlemans, drs. M.T.E. Robben, drs. M.H.M. Smeets, dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk en drs. A.W. de Beer (coördinator).
<i>Tentamen:</i>	Eenieder die een voldoende voor zijn participatie en ingeleverde opdrachten heeft behaald, hoeft geen tentamen te doen. In het geval van een onvoldoende dient er een aanvullende opdracht te worden verricht.
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in het derde bachelorjaar en maakt deel uit van het premasterprogramma.

Resultaten:

Integratie Fiscale Economie

Totaal	Geslaagd	Percentage
49	49	100%

j. Bachelorscripties

De bachelorscriptie Fiscale Economie is een individueel werkstuk over een fiscaal onderwerp uit het gevolgde bachelorprogramma, waarin aan de hand van een doelstelling en heldere probleemstelling verslag wordt gedaan van een (literatuur)onderzoek. In de periode 1 september 2022 – 31 augustus 2023 werden in totaal 39 bachelorscripties afgerond.

Afgeronde bachelorscripties 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023

Titel bachelorscriptie	Begeleider	Meelezer
Het fiscale klimaat voor startups	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. T.C. Hoogwout

De startersvrijstelling in de overdrachtsbelasting	drs. M.J.A.M. van Gijlswijk	Prof.dr. P. Kavelaars
Samenhangende waardering van financiële derivaten	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. Y. Vink-Workum
De fiscale behandeling van de eigen woning	Drs. C. van Wijk	Mr. T.C. Hoogwout
Is vleesbelasting mogelijk en een passende oplossing?	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr.drs. J. Gruson
De startersvrijstelling: baggerwetgeving of de redding voor de starter?	Drs. M.T.E. Robben	Mr. R.B.N. van Ovost
Wenselijkheid van een vermogensaftrek	Drs. M.H.M. Smeets	Mr. Y. Vink-Workum
De toekomst van de eigen woning	Drs. B.F. Schuver	Drs. C. van Wijk
Voldoet de startersvrijstelling in de overdrachtsbelasting aan het legitimiteitsbeginsel en het doeltreffendheidsbeginsel?	Drs. M.T.E. Robben	Drs. C. van Wijk
De complexiteit van lucratieve belangen	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Drs. C. van Wijk
Eigen woning in box 3	Drs. C. van Wijk	Drs. M.T.E. Robben
Naheffing en boetes binnen de MRB en BPM	Mr. H.A. Elbert	Prof.dr. P. Kavelaars
De knelpunten en de mogelijke verbeteringen van de bedrijfsopvolgingsregeling	Mr. T.C. Hoogwout	Mr. M.P.L. Adriaansen
Het digitale platform: dé oplossing voor de ingewikkelde btw-heffing op e-commerce?	M.D.C.Gomes Vale Viga MSc	Mr.drs. J. Gruson
De spanning tussen de werknemer en de zzp'er	Mr. R.B.N. van Ovost	Drs. C. van Wijk
Eén dividendbelasting is geen dividendbelasting, twee dividendbelastingen een onvoldoende?	Prof.dr. P. Kavelaars	Dr. L.C. van Hulten
Het buitenwettelijke leerstuk onder de loep: Een kritische evaluatie	Mr. R.B.N. van Ovost	Mr. T.C. Hoogwout
Onderzoek naar de adequaatheid van de 'Wet tegengaan mismatches bij toepassing zakelijkheidsbeginsel'.	Prof.dr. P. Kavelaars	Drs. A.W. de Beer
De landbouwvrijstelling	Prof.dr. P. Kavelaars	Drs. A.W. de Beer
Algemene Bestedingsbelasting... of toch niet?	Prof.dr. P. Kavelaars	Dr. R.N.F. Zuidgeest
Belastingheffing van de directeur-grotaandeelhouder	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Mr. T.C. Hoogwout
Transformatiepanden en 'in wezen nieuwbouw'	Mr.drs. J. Gruson	Dr. R.N.F. Zuidgeest
Een uitstelregeling als alternatief voor de bedrijfsopvolgingsregeling	Mr. T.C. Hoogwout	Drs. C. van Wijk
Vergelijking tussen "causaliteit" in de deelnemingsvrijstelling en de renteaftrekbeperking van artikel 10a Wet VPB 1969.	Drs. A.W. de Beer	Mr. R.B.N. van Ovost
De DEBRA-richtlijn, goed bedacht, biedt ruimte voor verbetering	Dr. L.C. van Hulten	Drs. F. van Hal
De Successiewet, een repareerbaar instrument tegen vermogensongelijkheid?	Mr. T.C. Hoogwout	Drs. F. van Hal
Invoering van de vlaktaks: een goed idee?	Mr. M.P.L. Adriaansen	Mr. R.B.N. van Ovost
Box 3: de doos van Pandora is geopend	Drs. J.E. van den Berg	Mr. T.C. Hoogwout
Het btw-0-tarief op groente en fruit, doorzetten of stopzetten?	Drs. P.C.J. Oerlemans	Dr. R.N.F. Zuidgeest
VAT in the Digital Age: Een oplossing voor de btw-problemen rondom reis- en accommodatieplatforms?	Dr. R.N.F. Zuidgeest	Drs. P.C.J. Oerlemans
De introductie van een vleesbelasting	Mr. M.P.L. Adriaansen	Mr. R.B.N. van Ovost
Het Hunkemöller-arrest en renteaftrek: behoefte aan aanvullend beleid?	Dr. L.C. van Hulten	Drs. M.H.M. Smeets
De vooral strenge implementatie van de renteaftrekbeperking	Drs. P.C.J. Oerlemans	Drs. F. van Hal

Suikertaks: het fiscaal instrument voor een gezonder Nederland?	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr.drs. J. Gruson
Onderscheid in fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen	Mr. A.E. van Oostveen	Prof.dr. P. Kavelaars
De bedrijfsopvolgingsregeling Een rechtvaardige regeling of een bron van onnodig belastingvoordeel?	Mr. T.C. Hoogwout	Drs. F. van Hal
Het effect van de Onroerendezaakbelasting op de gemiddelde huurprijs in Nederlandse steden	Dr. A.A.F. Gerritsen	Dr. K.F.J. Spiritus
Financieringsstructuren in de Vennootschapsbelasting: op zoek naar fiscale neutraliteit	Dr. L.C. van Hulten MSc	Drs. M.H.M. Smeets
Subjecten in de fiscale eenheid	Drs. M.H.M. Smeets	Mr. R.B.N. van Ovost

k. Bachelorexamen

39 studenten hebben hun bachelorexamen Fiscale Economie behaald.

8. Opleiding Fiscale Economie master

In de master Fiscale Economie krijgt de student een grondige kennis van en inzicht in de structuur van belastingwetgeving en belastingstelsels en krijgt de student voldoende vaardigheid in toepassing en interpretatie van wetgeving en jurisprudentie mede in hun maatschappelijke en in het bijzonder hun sociaaleconomische samenhang.

Tevens leert de student zelfstandig voort te bouwen op verkregen kennis en inzicht en verwerft daarmee probleemoplossend vermogen, een wetenschappelijke attitude en creatief denkvermogen. Zo is de student in staat om zijn/haar wetenschappelijke discipline kritisch te benaderen en te plaatsen tegenover andere economische, niet-economische en niet-fiscale opvattingen en hierover een standpunt te bepalen. In de master worden deze vaardigheden en kennis verkregen door het volgen van een aantal vakken en twee werkcolleges.

De student heeft de keuze uit twee specialisaties, te noemen: Directe Belastingen en Indirecte Belastingen.

a. Europees- en Internationaal Belastingrecht

Formeel bestaat dit vak uit twee vakken, te weten Europees Belastingrecht en Internationaal Belastingrecht. Deze vakken houden zich bezig met de internationale aspecten van het belastingrecht. Daarbij wordt ingegaan op de steeds verdergaande betekenis van het EU-recht op de wijze waarop belasting kan worden geheven. Nationale overheden dienen in hun wetgeving de voorwaarden van in het bijzonder het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU), alsmede de daarin opgenomen verkeersvrijheden in acht te nemen. Deze verkeersvrijheden en door het Hof van Justitie ter zake gewezen jurisprudentie komen uitvoerig aan de orde. Ook de Europese regelgeving die geldt ten aanzien van grensoverschrijdende arbeid in al haar verschijningsvormen wordt

uitvoerig besproken. Behalve aan het EU-recht wordt aandacht besteed aan het reguliere internationale belastingrecht. Daarbij gaat het om (de voorkoming van) internationaal dubbele belasting die ontstaat als twee of meer staten belasting willen heffen van een bepaalde (rechts)persoon over zijn/haar inkomen, vermogen, of de overgang of verkrijging daarvan.

Aan het einde van de collegecyclus moet de student in staat zijn aan de hand van het EU-recht nationaalrechtelijke belastingregels te toetsen op hun aanvaardbaarheid. Ook moet hij ten aanzien van complexe structuren kunnen aangeven welke vormen van internationaal dubbele belasting kunnen optreden alsmede hoe deze kunnen worden voorkomen. Verder moet de student onder andere kunnen aangeven op welke wijze non-discriminatiebepalingen in belastingverdragen en andere regelingen de heffingsmogelijkheden van Nederland beïnvloeden.

Voor beide vakken zijn de hoorcollege fysiek op de campus verzorgd.

<i>College:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 1) zijn veertien hoorcolleges gegeven van elk drie uur.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars en dr. R.P. van den Dool
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	8 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Directe belastingen

Resultaten:

EBR

	Totaal	Geslaagd	Percentage
17-10-2022	31	19	61.3%
04-07-2023 (her)	14	7	50.0%

IBR

	Totaal	Geslaagd	Percentage
21-10-2022	30	15	50.0%
03-07-2023 (her)	18	12	66.7%

b. Indirect Tax Policy

In blok 2 wordt het vak Indirect Tax Policy verzorgd voor de Indirecte master. Het vak bouwt voort op de theorieën die zijn behandeld in het derdejaarsvak Economics of Taxation uit de Bachelor Fiscale Economie en het tweedejaarsvak Openbare Financiën uit de Bachelor Fiscaal Recht. Het vak werd gecoördineerd door drs. M.H.M. Smeets en prof. dr. P. Kavelaars.

Na een algemene inleiding over de inzichten vanuit de welvaartseconomie en de gedragseconomie ten aanzien van de effecten van belastingheffing (verstoringe invloed/deadweight loss, tax incidence, internaliteiten en externaliteiten) in de eerste week dat als een rode draad geldt voor specifieke onderwerpen in het vervolg van het blok, wordt in de daaropvolgende weken telkens een actueel onderwerp met betrekking tot indirecte belastingen behandeld. Het vak beoogt daarmee ook een economische kader te bieden bij de bestudering van vakken die zich richten op specifieke onderdelen het indirecte belastingrecht.

Naast het tentamen moet een paper worden geschreven door groepjes van twee studenten; de paper moet gepresenteerd en bediscussieerd worden. De paper telt voor 30% mee bij het eindcijfer en de pitch voor 10%.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 2) vijf hoorcolleges gegeven van 3 uur. Daarnaast zijn twee inleidende colleges in de vorm van een videoclip aangeboden.
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, S. Cnossen, H. Vollebergh
<i>Tentamen:</i>	Online proctored tentamen (ANS)
<i>Studielast:</i>	5 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialiatie Indirecte belastingen.

Resultaten:

Indirect tax policy

	Totaal	Geslaagd	Percentage
20-12-2022	10	8	80.0%
23-06-2023 (her)	1	1	100%

d. Indirect Tax Assurance and Technology

In blok 3 wordt het vak Indirect Tax Assurance and Technology voor de Indirecte master aangeboden. Het vak werd gecoördineerd door mr.drs. J. Gruson. Bij Indirect Tax Assurance and Technology gaat het om het begeleiden en beheersen van fiscale processen en risico's als onderdeel van de totale bedrijfsvoering en bedrijfsstrategie en om de inzet van nieuwe technologieën daarbij. Van een incident-gedreven en fiscaaltechnische aanpak naar een (nog) meer procesmatige en risicogerichte benadering. Doordat indirecte belastingen transactie- gerelateerd zijn, neemt het belang van een dergelijke benadering steeds meer toe. Het fiscale beleid van de onderneming speelt een belangrijke rol in dit vak. Bezien vanuit de belasting- en douaneautoriteiten, is het van belang om kennis te nemen van dit beleid en de implementatie daarvan. Concepten als 'AEO' (Authorised Economic Operator) in het douanerecht en 'CTP' (Certified Taxable Person) in de BTW nemen dan ook in belang toe. Niet alleen fungeren zij als een kwaliteitskeurmerk richting de belasting- en

douaneautoriteiten, maar voor de betrokken bedrijven verlenen zij ook toegang tot vereenvoudigingen in diverse regelingen.

Naast het tentamen moet een paper worden geschreven met een pitch die voor 40% meetelt bij de bepaling van het cijfer.

<i>Colleges:</i>	Er zijn in het collegejaar 2022/2023 (blok 3) zes colleges gegeven van drie uur.
<i>Docenten:</i>	Coördinatie: mr. drs. J. Gruson. Mr. A. F. Gunn MA, Mr. I.T. van den Berg, drs. M. de Ridder, S. Leening MSc, H. Kinds RA, R. Ramautarsing, L. Overbeeke en R. ten Kaate.
<i>Tentamen:</i>	60% online proctored tentamen (ANS) en 40% cijfer paper + pitch.
<i>Studielast:</i>	6 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie indirecte belastingen.

Resultaten:

Indirect Tax Assurance and Technology

	Totaal	Geslaagd	Percentage
22-02-2023	23	22	95.7%
21-06-2023 (her)	1	1	100%

e. Werkcolleges Fiscale Economie

In het collegejaar 2022/2023 zijn er twee werkcolleges Fiscale Economie aangeboden en een werkcollege voor de Master Indirecte Belastingen.

I. Werkcollege MKB

In blok 2 en 3 is het werkcollege Midden- en Kleinbedrijf (MKB) gegeven, tien colleges van elk drie uur. Het werkcollege is verdeeld over blok 2 (zes sessies) en blok 3 (vier sessies). In het werkcollege MKB staat de belastingheffing over de winst van ondernemingen in al haar facetten centraal. De levenscyclus van het familiebedrijf vormt de rode draad in het werkcollege.

Aan de orde komen onderwerpen als de start van de onderneming en de keuze van de rechtsvorm, wijzigingen van de ondernemingsvorm, herstructurering, firma- en dga-problematiek, overlijden en bedrijfsopvolging.

Programma werkcollege MKB:

<i>Sessie</i>	<i>Datum</i>	<i>Onderwerp</i>
---------------	--------------	------------------

1.	31-10-2022	Keuze rechtsvorm - ondernemersbegrip
2.	07-11-2022	Totaalwinst/foutenleer
3.	14-11-2022	Goedkoopmansgebruik – fiscaal en commercieel (gastcollege)
4.	21-11-2022	Investeren - ondernemingstransacties
5.	28-11-2022	Firmaproblematiek nationaal
6.	05-12-2022	Waardering ondernemingen (gastcollege)
7.	16-01-2023	Herstructurering in de vpb
8.	23-01-2023	Fiscale aspecten faillissement
9.	06-02-2023	Staking – verbreken fiscale eenheid
10.	13-02-2023	Bedrijfsopvolging tijdens leven en overlijden

- Docenten:* Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk, drs. A.W. de Beer en drs. P.C.J. Oerlemans
- Tentamen:* Mondeling tentamen op basis van door de studenten ingeleverde stellingen. De studenten worden beoordeeld op basis van hun participatie (40%), een door iedere student te schrijven nota, dan wel het houden van een inleiding en het schrijven van een referaat (40%) en het mondeling tentamen voor 20%
- Studielast:* 10 ECTS
- Plaats in de studie:* Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Directe belastingen

Resultaten:

Tijdens het tweede blok en derde blok van het collegejaar 2022/2023 namen 31 studenten deel aan het werkcollege MKB; hiervan hebben 31 studenten voldaan aan de verplichtingen van het college.

II. Werkcollege MNO

In blok 4 is het werkcollege Multinationale Ondernemingen (MNO) gegeven, twaalf colleges van elk drie uur. Hierbij ligt het accent op fiscale, vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische aspecten, alsmede op de internationale fiscale en EU-rechtelijk aspecten van vennootschappen en vennootschapstructuren.

Programma werkcollege MNO:

Sessie	Datum	Onderwerpen
1	06-03-2023	Beperkt belastingplichtigen lichamen en bijzondere lichamen (overheidsbedrijven, stichtingen en verenigingen, coöperaties, verzekeraars)

2	09-03-2023	Uitzending van personeel
3	20-03-2023	(Inter-)nationale samenwerkingsverbanden; hybride entiteiten
4	23-03-2023	IFRS en fiscale winstbepaling (gast spreker M. Hoogendoorn)
5	27-03-2023	IFRS, voorzieningen en verplichtingen e.d. (gast spreker R. ter Hoeven)
6	30-03-2023	Financieringsproblematiek; hybride financieringen; earning stripping
7	04-04-2023	Group Taxation (deelnemingsvrijstelling en -verrekening; M-D-RL; CFC-regelgeving)
8	06-04-2023	Group Taxation (fiscale eenheid en verliesverrekening)
9	11-04-2023	(Inter)nationale aspecten van overnames en fusies
10	13-04-2023	Passief inkomen/beleggingsinstellingen (dividend, interest, royalties/capital gains)
11	17-04-2023	Transferpricing I (gast spreker C. Jie-A-Joen)
12	20-04-2023	Transferpricing II (gast spreker C. Jie-A-Joen)

Docenten: Prof. dr. P. Kavelaars, F. Werger en C. Jie-A-Joen en een aantal gast sprekers.

Tentamen: Online mondeling tentamen op basis van door de studenten in te leveren stellingen (20% van het cijfer). De studenten worden daarnaast beoordeeld op basis van hun participatie (40% van het cijfer) en de door iedere student te schrijven nota, dan wel het schrijven van een referaat en een te houden inleiding (40% van het cijfer).

Studielast: 10 ECTS

Plaats in de studie: Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Directe belastingen.

Resultaten:

Tijdens het vierde blok van het collegejaar 2022/2023 namen 27 studenten deel aan het werkcollege MNO; hiervan hebben 27 studenten voldaan aan de verplichtingen van het college.

III. Werkcolleges Indirecte belastingen

In het kader van dit vak worden (deelonderwerpen van) de volgende zes BTW-hoofdthema's diepgaand behandeld: 1. Economische activiteit, 2. Belastbaar feit en maatstaf van heffing, 3. Plaats van dienst en de relatie tussen hoofdhuis en vaste inrichting, 4. Vrijstellingen, 5. Onroerende zaken en 6. Aftrek van BTW. Kenmerkend voor het vak zijn de intensieve werkcolleges. Deze vinden plaats in kleine groepen (max. 24 studenten) en hebben een interactief karakter. Tijdens deze colleges wordt/worden een of meer deelonderwerp(en) in discussievorm onder de loep genomen. Zelfstandig literatuuronderzoek door de studenten is hiervoor essentieel. De (kwaliteit en de intensiteit van de) participatie aan de discussie is medebepalend voor het eindcijfer. Over ieder hoofdthema wordt door een gastdocent een (plenair) hoorcollege verzorgd.

De studenten voor de werkcolleges zijn in twee groepen verdeeld, waarbij de ene groep de colleges fysiek op de campus heeft gevolgd en de andere groep het online heeft gevolgd.

<i>Docenten:</i>	drs. P.C.J. Oerlemans, mr. E.W.L Metzemaekers-Beks, N.P. Arzini LLM, prof.mr.dr. M.M.W.D. Merkx, mr. K Schriek, dr. R.N.F. Zuidgeest, mr. drs. J. Gruson, J.D. Boonstra MSc, E. Geersheuvels LL.M., A.D.M. Janssen LL.M en mr. dr. M. Albers.
<i>Tentamen:</i>	Mondeling tentamen op basis van door de studenten in te leveren stellingen. De studenten worden daarnaast beoordeeld op basis van hun participatie en de door iedere student te schrijven nota, een referaat en een te houden inleiding.
<i>Studielast:</i>	10 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Indirecte belastingen

Resultaten:

Tijdens het vierde blok van het collegejaar 2022/2023 namen 29 studenten deel aan het werkcollege Indirecte belastingen; hiervan hebben 29 studenten voldaan aan de verplichtingen van het college.

f. Capita Selecta

Er kan worden gekozen uit twee capita selecta in de directe master variant.

I. Capita Selecta Europese BTW en andere indirecte belastingen

Het vak beoogt een verdieping te geven van de kennis van het Europees BTW-systeem en andere Europese indirecte belastingen zoals het douanerecht, accijnzen en de verpakkingenbelasting.

Het betreft een verdiepend vak. Naast een aantal principes uit de Europese verdragen en richtlijnen komt de jurisprudentie over de BTW van het Hof van Justitie aan de orde, alsmede de ontwikkelingen op het terrein van de BTW en andere indirecte belastingen in de EU. Het vak vormt een aanvulling op het vak Omzetbelasting dat in de bachelorfase wordt aangeboden.

Als voorbereiding op elk college dienen de studenten twee stellingen te poneren. Tijdens de colleges gaan de docenten nader in op de stellingen en de daarover gevormde meningen van de studenten.

Bij de bepaling van het eindcijfer voor dit vak worden de volgende zaken in acht genomen:

- de kwaliteit van het door de studenten ingeleverde stellingen;
- de aanwezigheid van de studenten en hun participatie tijdens de colleges;
- de prestatie van de studenten tijdens het mondelinge tentamen over de stellingen.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 3) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Drs. P.C.J. Oerlemans, dr. R.N.F. Zuidgeest.
<i>Tentamen:</i>	Stellingen (50%), online proctored tentamen (ANS) (50%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Directe belastingen.

Resultaten:

Capita Selecta Europese BTW en andere indirecte belastingen

	Totaal	Geslaagd	Percentage
24-02-2023	15	15	100%

II. Capita Selecta Internationaal en Europees Belastingrecht

Het onderhavige vak beoogt een verdieping te geven van de kennis van het internationale en Europese fiscale belastingrecht. Door het veel vaker dan vroeger wegvallen van grenzen nemen grensoverschrijdende transacties en bewegingen sterk toe. Bovendien worden deze bewegingen steeds complexer. Die ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de fiscale aspecten die zijn verbonden aan grensoverschrijdende transacties, arbeids- en kapitaalbewegingen. Daarnaast is de tendens dat internationale en Europeesrechtelijke fiscale regelgeving en rechtspraak sterk aan betekenis wint en complexer wordt. Het onderhavige vak beoogt in aanvulling op de algemene vakken internationaal belastingrecht en Europees belastingrecht met name op de meer complexe vraagstukken van internationaal en Europees belastingrecht in te gaan. De studenten moeten per college twee gemotiveerde stellingen inleveren die worden beoordeeld en de helft van het cijfer bepalen.

Thema's die de revue passeren zijn onder andere:

- arbeidsinkomsten
- inkomsten uit roerende vermogensbestanddelen, zoals dividend en rente;
- staatssteun;
- de ontwikkelingen inzake het tegengaan van het ontwijken van belastingen;
- bijzondere buitenlandse stelsels en EU-belastingstelsels;
- internationale schenk- en erfbelasting.

<i>Colleges:</i>	In het collegejaar 2022/2023 (blok 3) zijn zeven hoorcolleges gegeven van elk drie uur
<i>Docenten:</i>	Prof. dr. P. Kavelaars, mr. T.C. Hoogwout en mr. R.J. van den Tweel.
<i>Tentamen:</i>	Stellingen (50%), online proctored tentamen (ANS) (50%)
<i>Studielast:</i>	4 ECTS
<i>Plaats in de studie:</i>	Het vak dient gevolgd te worden in de masterspecialisatie Directe belastingen.

Resultaten:

Capita Selecta Internationaal en Europees Belastingrecht

	Totaal	Geslaagd	Percentage
22-02-2023	12	10	83,3%
06-07-2023	2	2	100%

g. Masterscripties

In de periode 1 september 2022 – 31 augustus 2023 werden in totaal 41 masterscripties afgerond

Titel MA-scriptie	Begeleider	Meelezer	Datum
Het opnieuw bouwen van het fiscale woningbeleid	Drs. M.T.E. Robben	Prof.dr. P. Kavelaars	15-9-2022
Het Fair Tax, een fundamentele verbetering?	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. Y. Vink-Workum	20-9-2022
Eerlijk zullen we alles delen in de deeleconomie, of toch niet?	Drs. P.C.J. Oerlemans	Dr. R.N.F. Zuidgeest	22-9-2022
Pillar 2 en Nederland	Prof.dr. P. Kavelaars	Dr. L.C. van Hulten	27-9-2022
Fraude in het definitieve btw-stelsel	Prof.dr. M.M.W.D. Merkx	Mr. drs. J. Gruson	27-9-2022
Ontwikkelt de toeristenbelasting mee met de ontwikkelingen op het gebied van toerisme door de deeleconomie?	Mr. M.P.L. Adriaansen	Prof.dr. P. Kavelaars	29-9-2022
Profiteert een derde mee zonder btw?	Mr. drs. J. Gruson	Dr. R.N.F. Zuidgeest	9-11-2022
De principiële juistheid en wenselijkheid van een eindafrekening in de dividendbelasting	Prof.dr. P. Kavelaars	Dr. L.C. van Hulten	10-11-2022
Prestatie optimalisatie van de Wet op de Omzetbelasting 1968	Mr. drs. J. Gruson	Prof.dr. M.M.W.D. Merkx	8-12-2022
Onroerende zaken en het vervaardigingsbegrip in de omzetbelasting	Mr. drs. J. Gruson	Dr. R.N.F. Zuidgeest	13-12-2022
Het Danske Bank-arrest	Mr. drs. J. Gruson	Dr. R.N.F. Zuidgeest	13-12-2022
Een rechtvaardige oplossing voor vermogensongelijkheid	Mr. T.C. Hoogwout	Prof.dr. P. Kavelaars	13-12-2022
Fiscale classificatie van samenwerkingsverbanden: helder of aan herziening toe?	Drs. M.H.M. Smeets	Dr. L.C. van Hulten	13-12-2022

Herinvesteren in een nieuwe regeling?	Drs. P.C.J. Oerlemans	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	16-12-2022
Beoordeling Wet belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen	Drs. M.H.M. Smeets	Prof.dr. P. Kavelaars	10-1-2023
Grensoverschrijdende verrichtingen en exitheffingen	Mr. Y. Vink-Workum	Prof.dr. P. Kavelaars	25-1-2023
De cryptische belastingheffing van cryptovaluta in de inkomstenbelasting	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. R.B.N. van Ovost	26-1-2023
Eindafrekening in de dividendbelasting: inhouden of onhoudbaar?	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. R.B.N. van Ovost	21-2-2023
Het Carbon Border Adjustment Mechanism: Een wenselijke toevoeging voor de Nederlandse CO2-heffing?	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. drs. J. Gruson	21-2-2023
De race naar verduurzaming: een onderzoek naar de bevordering van verduurzaming in de inkomsten- en vennootschapsbelasting	Drs. A.W. de Beer	Prof.dr. P. Kavelaars	28-2-2023
De doeltreffendheid, het EU-rechtelijke perspectief en de verhouding tot belastingverdragen van de Wet tegengaan mismatches bij toepassing zakelijkheidsbeginsel	Dr. L.C. van Hulten	Drs. M.H.M. Smeets	16-3-2023
De brievenbus legen': ATAD3 en het Nederlandse belastingstelsel	Prof.dr. P. Kavelaars	Dr. L.C. van Hulten	23-3-2023
De Successiewet en vermogensongelijkheid: terechte zorgen of stemmingmakerij?	Mr. T.C. Hoogwout	Prof.dr. P. Kavelaars	13-4-2023
De problematiek rondom de btw-positie van holdings	Prof.mr.dr. M.M.W.D. Merkx	Drs. P.C.J. Oerlemans	9-5-2023
Unshell: noodzakelijk of niet?	B. Kiekebeld	Prof.dr. P. Kavelaars	23-5-2023
De vormgeving van Rekeningrijden in Nederland	Dr. R.N.F. Zuidgeest	Mr. drs. J. Gruson	25-5-2023
Verwevenheid in de fiscale eenheid omzetbelasting	Dr. R.N.F. Zuidgeest	Mr. drs. J. Gruson	25-5-2023
Een uniform btw-tarief in alle lidstaten van de Europese Unie	Dr. R.N.F. Zuidgeest	Mr. drs. J. Gruson	25-5-2023
Voorzet tot hervorming van de BOR; geen heilige graal, maar wellicht een passende handreiking	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Mr. T.C. Hoogwout	25-5-2023
Een blik over de grens: De doeltreffendheid van de Nederlandse bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de Successiewet.	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Mr. T.C. Hoogwout	25-5-2023
Knelpunten bij de kwalificatie van personenvennootschappen	Prof.dr. P. Kavelaars	Mr. R.B.N. van Ovost	25-5-2023
Naar een andere wijze van het bepalen van het recht op aftrek van voorbelasting van holdingvennootschappen in de Europese btw	M.D.C. Gomes Vale Viga MSc	Prof.mr.dr. M.M.W.D. Merkx	13-6-2023
Het verlengstuk van het hoofdhuis	Dr. R.N.F. Zuidgeest	Mr. drs. J. Gruson	13-6-2023
De modernisering van IB-ondernemingen. Meer acties gewenst?	Drs. P.C.J. Oerlemans	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	15-6-2023
De eigen woning: Is het gras groener in Box 3?	Drs. P.C.J. Oerlemans	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	15-6-2023
De zoektocht naar onderlinge afstemming in de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969	Dr. Y.M. Tigelaar-Klootwijk	Drs. M.H.M. Smeets	15-6-2023
De Wet bronbelasting 2021	Dr. L.C. van Hulten	Prof.dr. P. Kavelaars	27-6-2023

'It takes two to tango' Een zakelijke lening	Prof.dr. P. Kavelaars	Clive Jie-A-joen	11-7-2023
Het belang van goed koopmansgebruik bij afschrijving	Mr. R.B.N. van Ovost	Dr. F.M. Werger	13-7-2023
De 'Wet tegengaan mismatches bij toepassing zakelijkheidsbeginsel' getoetst aan het Unierecht	Drs. M.H.M. Smeets	Dr. L.C. van Hulten	27-7-2023
De Europese KOR: voor de kleine ondernemer een opluchting of juist een extra last?	M.D.C. Gomes Vale Viga MSc	Dr. R.N.F. Zuidgeest	22-8-2023

h. Masterexamen

41 studenten hebben hun masterexamen Fiscale Economie in 2022-2023 behaald.

8. Postacademisch Onderwijs

MasterCourse Vastgoed Fiscaal

De MasterCourse wordt georganiseerd door FEI BV. Het onderwijs wordt gegeven door docenten van de opleiding fiscale economie, evenals door externe docenten. De MasterCourse 2022/2023 is in september 2022 gestart met 7 deelnemers. De examens hebben in maart 2023 plaatsgevonden. 4 Deelnemers hebben een paper geschreven en daarmee de Mastercourse Vastgoed Fiscaal met goed gevolg afgesloten.

De MasterCourse Vastgoed Fiscaal 2023/2024 is in september 2023 van start gaan.

MasterCourse Human Resources and Global Mobility

De MasterCourse wordt georganiseerd door FEI BV in samenwerking met Expatise. Het onderwijs wordt gegeven door externe docenten. De leergang 2022 is in januari 2022 gestart met online colleges om de week op donderdagmiddag gedurende het hele jaar. Het aantal deelnemers was 10. De examens vonden plaats in januari 2023. 8 deelnemers hebben een paper geschreven en daarmee de Mastercourse Human Resources and Global Mobility met goed gevolg afgesloten.

De volgende editie van de MasterCourse Human Resources and Global Mobility is gestart in januari 2024.

EURAC Controllersopleiding

In het kader van de door EURAC BV georganiseerde controllersopleidingen wordt door medewerkers van FEI BV het onderwijs in het belastingrecht aangeboden.

Dit betreft het vak Fiscaal Concernrecht. Fiscaal Concernrecht wordt verzorgd door drs. M.T.E. Robben. In 2022-2023 namen 23 studenten deel. Het vak wordt afgesloten met een tentamen.

EURAC Accountancy

In het kader van de door EURAC BV georganiseerde accountancy opleidingen wordt door medewerkers van FEI BV het onderwijs in het belastingrecht aangeboden. Dit betreft de vakken Belastingrecht 1 en Belastingrecht 2. Het vak Belastingrecht 1 wordt verzorgd door Mr. R.B.N. van Ovost. Belastingrecht 2 wordt verzorgd door drs. M.T.E. Robben. In het collegejaar 2022-2023 hebben 35 studenten deelgenomen aan het vak Belastingrecht 1. Aan Belastingrecht 2 hebben 33 studenten deelgenomen. Beide vakken zijn afgesloten met een schriftelijk tentamen.